Lopullisten Basel III –säännösten toimeenpano EU:ssa

Suomen kannat komission esitykseen

Olli Salmi, johtava lakimies

25.3.2022

Kertausta: Suomen erityispiirteet

- Basel III implementoinnissa EU:ssa
  - Saa ja pitää huomioida EU:n ja kansalliset erityispiirteet
  - ➢ Turvataan riittävä rahoitus
    - Asuntoihin
    - Vihreän siirtymän investointeihin
  - Kukin maa itse vie erityispiirteensä neuvottelupöytään
  - Valittu implementointitapa antaa joustonvaraa

FINANSSIALA

Mistä jousto tulee: kokonaisriskipainolattiaan kohdistuvat pääomavaateet

Pääomavaateet Baselin standardin mukaan[1]

- 8 % minimivaade
- Kiinteä lisäpääomavaade 2,5 %
- Muuttuva lisäpääomavaade (vaihtelee käytännössä 0–3 %)
- G-SII-vaade

Pääomavaateet EU-viranomaisten mallissa[2]

- 8 % minimivaade
- Kiinteä lisäpääomavaade 2,5 %
- Muuttuva lisäpääomavaade (vaihtelee käytännössä 0–3 %)
- G-SII-vaade
- O-SII-vaade
- Systeemiriskipuskurivaade
- Pilari II-vaade

EU-viranomaisten myöhemmin itse lisäämät vaateet → Antaa joustovaraa ottaa huomioon erityispiirteitä

[1]Basel III, s. 137 kappaleet 2 ja 3.
Näistä sovittiin: täyttävät Baselin komitealle annetun mandaatin ja mandaatille annetut rajaukset.
=pankkitoimialan aiemmin esittämä nk. Parallel Stack approach

[2]Komission esitys
=viranomaisten aiemmin esittämä nk. Single Stack approach

FINANSSIALA

Talousvaliokunta tasapainotti Suomen kantoja

- Talousvaliokunta teki useita tärkeitä tarkennuksia ja muutoksia U-kirjelmässä esitettyyn Suomen kantaan
- TaV:n kantana muun muassa
  - Ehdotetuista siirtymäsäännöksistä tehtävä pysyviä (yksi keino)
  - Talouskasvun rahoituksen turvaaminen Suomen erityispiirteet huomioiden nostettava tavoitteenasetannassa yhtäläiseen asemaan rahoitusjärjestelmän häiriönsietokyvyn vahvistamisen kanssa

➢ Vain jälkimmäinen otettiin selkeästi uudessa kannassa huomioon, jolloin lopputulos jää vaille konkretiaa

Johtopäätelmät seuraavat perusteluista…

- … ja U-jatkokirjeen perustelut seurasivatkin jatkovalmistelun alusta lähtien syksyistä U-kirjettä…
- … eivätkä perustelut missään vaiheessa juurikaan pitäneet sisällään talousvaliokunnan lausunnossa esitettyjä U-kirjeestä poikkeavia huomioita
- …ja niinpä johtopäätöskin pysyi lopulta *käytännössä* lähes ennallaan.

➢ Pääomavaateet nousevat ja rahoituskapasiteetti pienenee

➢ Miten Suomen erityispiirteet huomioitaisiin ja talouskasvu ja vihreän siirtymän rahoitus turvataan?

FINANSSIALA

FA yritti vaikuttaa asiaan valmistelussa…

- …pyytämällä huomioimaan TaV:n huomioita perusteluissa ja
- …esittämään kattavampia ja monipuolisempia taloudellisia arvioita…
- … mutta huonolla menestyksellä.

➢TaV:n huomioita ei käsitelty eikä taloudellista vaikutusarviota täydennetty.

FINANSSIALA

Missä nyt mennään?

- Neuvoston tekninen työryhmä työskennellyt jo hyvän tovin ilman että Suomella on ollut virallista kantaa
  - ➢Vaaditaan aktiivista otetta!
  - ➢Suomen kantaa tarkennettava, jämäköitettävä ja perusteluja on muokattava
- ➢TaV:n syksyn lausunnon kannat on edelleen huomioitava Suomen kannassa ja lisäksi tulisi edellyttää konkreettisia toimenpiteitä.
- ➢Finanssiala esittänyt niitä ja perustellut esityksensä

Esimerkkejä tarvittavista muutoksista

FINANSSIALA

FA: Suomen kantaa tulisi vielä tarkentaa

TaV:n lausunnon mukaiset asiat tulisi laajemmin sisällyttää suuren valiokunnan mietintöön kirjattuun Suomen kantaan

- Suomen tulisi ajaa kantojaan aktiivisemmin
- Suomen erityispiirteistä tulisi lausua tarkemmin
- Perusteluja tulisi täydentää ja selkeyttää
- Talouskasvun ja vihreän siirtymän turvaamiseksi tulisi asettaa myös muita neuvottelutavoitteita, joissa Suomen ominaispiirteet huomioidaan
    - Erityisesti alhaisen riskin luotonanto tulisi ottaa pysyvämmin huomioon

FINANSSIALA

FA tehnyt konkreettisia ehdotuksia kannan tarkentamiseksi. Esimerkki:

- **Asuinrakentamisessa siirtymäsääntöjen laatiminen pysyväksi on ensisijainen keino talousvaliokunnan tavoitteen toteuttamisessa**
- Tämän huojennuksen käyttö on sääntelyssä asetettu ehdolliseksi
  - Saa käyttää vain, jos tappiot ovat osoitetusti pienet
  - Huojennuksessa ei pysyvänäkään ole kyse ”ilmaisesta lounaasta”, vaan aidosti alhaisen riskin tunnistamisesta.
- **<u>Toisena lisäkeinona</u> olisi lisätä riskiperusteisesti uusia riskiluokkia standardimenetelmään**
  - Riskin pienentyessä mitattavalla tavalla myös pääomavaade alenisi (ei muutoin)
  - Mahdollistaisi tasaisemmat kilpailuedellytykset eri menetelmiä käyttäville pankeille
    - Ei yksin riittävä, vaan siirtymäsäännösten pysyvyys on ensisijainen keino
  - Ehdotus havainnollistettuna (seuraava dia)

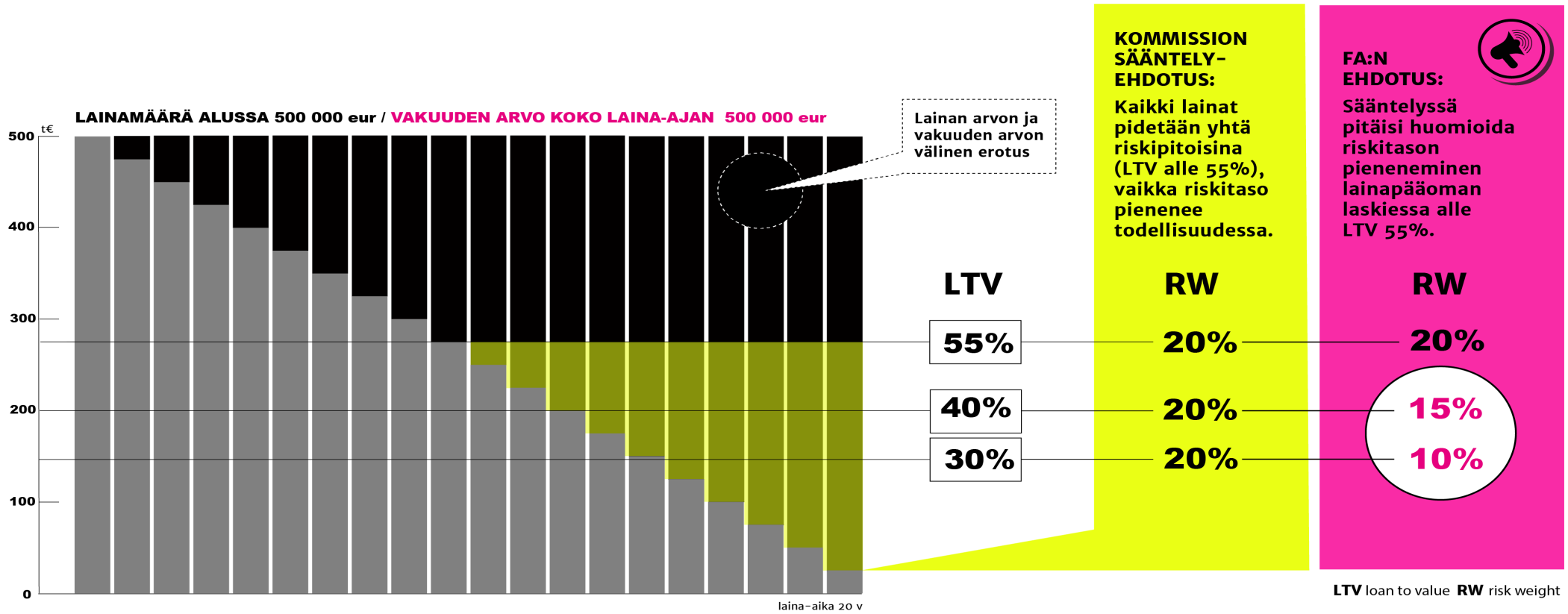

FA FINANSSIALA

FA:n sääntelyehdotus: luottoriskin standardimenetelmä

RISKIHERKKYYDEN LISÄÄMINEN ASUINVAKUUDELLISESSA LUOTONANNOSSA

–yksinkertaistettu laskentaesimerkki

Lisätietoja:

Olli Salmi
Johtava lakimies
Puh. +358 20 793 4249
olli.salmi@finanssiala.fi

FINANSSIALA